

Handläggare
Christoffer Lindh
Telefon: 0850803360

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Ändring av detaljplan för kvarteret Tora med flera dnr 2019-12560

Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen.

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har till stadsbyggnadsnämnden inkommit med en begäran om ändring i detaljplan i syfte att ta bort skyddsbestämmelserna q1 och q2 på kv. Tora m.fl, del av Botvid 1 och 2 i Bromsten så att gavelväggen med målningen Fascinate kan rivras. Ärendet har sänts till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd på remiss.

Om väggen ska rivras vill stadsdelsförvaltningen betona att exploateringskontorets uppdrag om att arbeta fram förslag till ny målning, annan avbildning eller gestaltning av konstverket prioriteras och hanteras med respekt för målningen och för stadsbilden i Bromsten. Förvaltningen anser även att exploateringskontoret i det arbetet på lämpligt sätt bör involvera personer med kännedom om det specifika konstverket, även om dessa inte är anställda av staden.

Bakgrund

På fastigheterna Botvid 1 och 2 i Bromsten finns en bevarad byggnadsdel som i gällande detaljplan skyddas mot rivning genom skyddsbestämmelser. Bestämmelserna avser en gavelvägg, tillhörande en i övrigt riven industribyggnad, på vilken graffitimålningen Fascinate är uppförd. Syftet med bestämmelserna var att säkerställa ett bevarande av målningen som var tänkt att ingå i en kommande stadsdelspark, Tvätt-Anders park, i Bromstensstaden.

Exploateringsnämnden beslutade den 23 april 2020 om begäran att stadsbyggnadsnämnden ändrar gällande detaljplan och tar bort skyddsbestämmelserna för väggen. Stadsbyggnadsnämnden

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

beslutade den 11 juni 2020 att påbörja planarbete för ändring av detaljplan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansliavdelningen.

Ärendet

I nu gällande detaljplan har väggen skyddsbestämmelserna q1 ”befintlig vägg får ej rivas och graffitimålning ska bevaras” samt q2 ”vård och underhåll ska utföras med material och metoder anpassade till konstverkets kulturhistoriska värde”.

Skyddsbestämmelserna infördes efter att det under plansamrådet inkom synpunkter som påpekade att graffitimålningens kulturhistoriska värde var grund för att den borde bevaras. Under planprocessen togs sedermera ett åtgärdsprogram fram med syfte att bevara målningen.

Efter fördjupade utredningar har exploateringskontoret kommit fram till att det föreligger stora tekniska svårigheter med att bevara väggen och den samlade bedömningen är numera att det inte är tekniskt möjligt att grundlägga och stabilisera gavelväggen så att allmänhetens säkerhet kan garanteras. Den tidigare uppskattade renoveringskostnaden på 1,5 miljoner kronor har reviderats till ca 10 miljoner vilket ändå inte kan garantera att målningen inte skadas. Därför begärde exploateringsnämnden i april 2020 att stadsbyggnadsnämnden ändrar gällande detaljplan så att väggen ska kunna rivas. Exploateringskontoret vill dock att möjligheter ges att tillvarata hela eller delar av målningen på annat sätt än att låta väggen stå kvar. Exploateringskontoret har fått i uppdrag av exploateringsnämnden att, ”*i samarbete med Stockholm Konst och Stadsmuseet, arbeta fram förslag till någon ny form av muralmålning i närområdet. Detta skulle kunna vara antingen i form av en ny målning, ett fotokonstverk där konstverket Fascinate avbildas eller annat som stadens expertis finner lämpligt.*”

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen förstår den tekniska problematiken förknippat med bevarandet av graffitiväggen, men anser att eventuella svårigheter borde ha kunnat konstateras i första skedet av planprocessen. Det kan också finnas en förväntan bland stadsdelsområdets invånare på att väggen ska bevaras, bland annat med hänsyn till att nuvarande detaljplan tillskriver väggen ett kulturhistoriskt värde och att Stockholms stadsmuseum poängterar

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

detta i sitt yttrande. Målningen från 1989 är en av de äldsta bevarade målningarna i sitt slag och är en del av Bromstens historia.

Bild ur åtgärdsprogrammet för målningen (2015). Fotografiet är taget av Circle 1989 när målningen var färdigställd.

Målningen har idag förlorat det mesta av sin ursprungliga färg och behöver renoveras för att återspegla hur den såg ut när den var ny. Dock har den inte täckts över av annan graffiti, vilket tyder på att den har ett värde inom graffitikretsar. Detta särskiljer också Fascinate från andra liknande graffitiverk.

Vid en eventuell rivning av väggen vill stadsdelsförvaltningen betona att exploateringskontorets uppdrag om att arbeta fram förslag till ny målning, annan avbildning eller gestaltning av konstverket prioriteras och hanteras med respekt för målningen och för stadsbilden i Bromsten. Förvaltningen anser även att exploateringskontoret i det arbetet på lämpligt sätt bör involvera personer med kännedom om det specifika konstverket, även om dessa inte är anställda av staden.

Fredrik Jurdell
Stadsdelsdirektör

Jonas Eliasson
Avdelningschef

Bilagor

1. Planbeskrivning. Ändring av detaljplan för kv Tora m fl, del av Botvid 1 och 2 i stadsdelen Bromsten, S-Dp 2019-12560.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdelsdirektör	2020-10-08
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2020-10-06